

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ»

Лектор курсу		Засанський Володимир Вячеславович , доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		сторінка курсу в Classroom – https://classroom.google.com/c/NzE3NjY0ODI0MTQ3?cjc=kzboiow	
Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень		бакалавр	
Спеціальність		073 «Менеджмент»		Семестр		1	
Освітньо-професійна програма		«Менеджмент»		Тип дисципліни		Освітній рівень	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	3	90	18	18	18	-	36

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню

Освітні компоненти для яких є базовою

Мета курсу: розвиток у студентів загальних і професійних компетентностей щодо основ менеджменту та підприємництва за рахунок формування у студентів розвитку мислення, набуття теоретичних знань та практичних навичок з питань розвитку управління та функцій менеджменту підприємства, формування власної точки бачення, місії і системи цілей сучасних підприємств.

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)

Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції (СК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ПП1. Здатність визначати та описувати характеристики компетентності організації.
ПП2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
ПП5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
ПП7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
ПП8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
ПП10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програми) результати навчання – ПРН)

ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1.			
<p>Тема 1. Сутність конкуренції Теорії конкуренції. <i>Знати:</i> теоретичні основи поняття «конкуренція» з урахуванням трансформації економічних концепцій, фактори, що впливають на формування конкуренції в сучасних умовах відповідно до функцій та форм; <i>Вміти:</i> застосовувати теоретичні знання з економічних концепцій конкуренції щодо формування на ринку великої кількості виробників будь-яких конкурентних продуктів (послуг) з урахуванням функцій, форм та засобів цінової і нецінової конкуренції. <i>Формування компетенцій:</i> 1КП.. 11112. <i>Результати навчання:</i> ПРН 3. ПРН 8. ПРН 16. <i>Рекомендовані Джерела:</i> 1, 2,3.</p>	Лекція 1	7*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 2		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 2. Система державного регулювання конкуренції. <i>Знати:</i> правові засади та інструменти державного регулювання конкуренції. задачі та функції Антимонопольного комітету України відповідно до сфер його регулювання; <i>Вміти:</i> використовувати нормативно-правову базу та інструменти державного регулювання конкуренції в Україні відповідно до цілей. пріоритетів. принципів. завдань. механізмів і критеріїв реалізації. організації виконання. відповідальності її суб'єктів господарювання. <i>Формування компетенцій:</i> ПП1. ПП 2. <i>Результати навчання:</i> ПРН 2. ПРН 8. ПРН 16. <i>Рекомендовані Джерела:</i> 1.2.3..</p>	Лекція 3	8*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття		Усне опитування, тематична дискусія
	Практичне заняття 3		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Лекція 4		Вирішення практичних задач «Етапи стратегічного планування, методи стратегічного планування на підприємстві»
	Семінарське заняття		Навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Практичне заняття 5		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Тема 3. Конкурентоспроможність підприємства та конкурентні переваги. <i>Знати:</i> базові основи формування змісту</p>	Лекція 5	8*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття		Вирішення практичних задач «Система стратегічних, поточних та оперативних оцінок планування діяльності підприємства»

<p>понять «конкурентоспроможність підприємства» й «конкурентні переваги». принципи управління конкурентоспроможністю підприємства у стратегічній перспективі та рівень компетентності підприємства за основними параметрами з урахуванням професійних компетенцій персоналу;</p> <p>Вміти: досліджувати та аналізувати змістовні характеристики поняття «конкурентоспроможність підприємства»</p> <p>Формування компетенцій: 1КУ.ПП 2, 11115. ПП 18.ПП10.</p> <p>Результати навчання: ПРН3. ПРН5. ПРН8. ПРН 10. ПРН 16.</p> <p>Рекомендовані Джерела: 1-10.</p>	Практичне заняття 7		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Лекція 6		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття Практичне заняття 8		Проведення модульного контролю №1 «Теоретико-методичні засади стратегічного планування у підприємстві»
<p>Тема 1. Основи теорії конкуренції.</p> <p>Тема 2. Державне регулювання конкуренції.</p> <p>Тема 3. Конкурентоспроможність та конкурентні переваги.</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Короткий опис етапів трансформації економічних концепцій конкуренції. 2. Характеристика функцій, форм та видів економічної конкуренції. 3. Інструменти державного регулювання конкуренції в Україні. 4. Антимонопольне регулювання конкуренції в Україні. 5. Сутність поняття «конкурентоспроможність підприємства» та рівень його компетентності за основними параметрами.
Розділ 2. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ			
<p>Тема 4. Основні стратегії конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>Знати: загальні та базові стратегії конкуренції; стратегії конкурентної поведінки підприємства; стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства</p> <p>Вміти аналізувати стратегії конкурентоспроможності підприємства</p> <p>Формування компетенцій: <u>ПП.1Н12.ПП 7., ПП 10.</u></p> <p>Результати навчання: <u>ПРН 3. ПРН 5. ПРН 8. ПРН 16.</u></p> <p>Рекомендовані Джерела: 1-10.</p>	Лекція 7	8*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття Практичне заняття		Навчальна дискусія
	Лекція 8		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Практичне заняття		Усне опитування.
Тема 5. Моделі управління конкурентоспроможністю підприємства	Лекція 9	7*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів

<p>Знати: принципи формування механізму управління конкурентоспроможністю підприємства законцептуальними положеннями сучасної економічної та управлінської теорії. методи та інструменти підвищення конкурентних можливостей підприємства;</p> <p>Вміти: формувати механізм управління конкурентоспроможністю підприємства враховуючи підходи антикризового та ціннісно-компетентнісного управління, розробляти заходи щодо підвищення конкурентних можливостей підприємства відповідно до сукупності організаційно-управлінських та економічних методів й інструментів.</p> <p>Формування компетенцій: ІДИ.ПП 5, ІП17, ПП8. ПП10..</p> <p>Результати навчання: ПРН 3. ПРН 5. ПРН 7. ПРН 8. ПРН 9. ПРН 14.</p> <p>Рекомендовані Джерела: 1-10.</p>			Усне опитування, навчальна дискусія, візуалізація індивідуальних проектів
	Семінарське заняття		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
			Усне опитування, навчальна дискусія
	Практичне заняття		
<p>Тема 6. Конкурентні стратегії підприємства.</p> <p>Знати: принципи розробки конкурентних стратегій за видовими ознаками. Інструментарій формування стратегій забезпечення конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>Вміти: обирати та проводити реалізацію стратегій конкурентної поведінки підприємства. визначати стратегічні позиції підприємства на ринку відносно його конкурентів.</p> <p>Формування компетенцій: ІІ12. ПП15, ІП17, ПП110..</p> <p>Рекомендовані Джерела: 1-10.</p>	Лекція 10 Семінарське заняття Практичне заняття		<ol style="list-style-type: none"> 1. Лекція-візуалізація. експрес-опитування студентів 2. Усне опитування. навчальна дискусія 3. Усне опитування, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
			4.
<p>Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>Тема 5. Управління конкурентоспроможністю підприємства.</p> <p>Тема 6. Конкурентні стратегії підприємства.</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 5. Характеристика етапів формування цілей підприємства. 6. Вибір місії та принципи її формування. 7. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток. 8. Девіз та кредо підприємства. 9. Класифікація стратегічних цілей. 10. Фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей. 11. Сфери встановлення стратегічних цілей підприємства. 12. Особливості процесу формування стратегічних планів підприємства. 13. Механізм реалізації та контролю за реалізацією стратегічних планів підприємства. 14. Інструментально-методичний підхід до формування ефективного господарського портфелю підприємства.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: GoogleDocs, Googleanalytics, GoogleTrends – формування та ефективного використання власного та залученого капіталу; Microsoft Power BI, Microsoft Visio, Microsoft PowerPoint – аналітика та візуалізація даних; HohlBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft Project, Spider Project Lite, OpenProj, GanttProject, Microsoft Excel – управління проектами; М.Е.Дос, АППОД, СЕД Діло, Microsoft Excel, Microsoft Word, Microsoft Outlook – документообіг
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

- Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://dl.dut.edu.ua; Classroom>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. - Харків: Вид-во НУА, 2018. - 320 с.
2. Управління конкурентоспроможністю підприємств: підручник / П'ятницька Г.Т., П'ятницька Н.О., Шумська С.С., Федорченко Н.В., Гелич А.О., П'ятницький Д.В. За заг. ред. д-р. екон. наук., проф. Г.Т. П'ятницької. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. — 700 с.
3. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств : монографія / за загальною редакцією професора О.Г. Янкового. - Одеса, Атлант, 2017. - 514 с.
4. Лупак Р. Л. Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. - Львів : Видавництво ЛКА, 2016. - 484 с.
5. Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. Управління вартістю підприємства: Навчальний посібник. - Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2016. - 207с.
6. Євтушенко Н.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. - Запоріжжя: ЗНУ, 2015. - 142 с.
7. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Яркіна - Київ : Ліра-К, 2015. - 498 с.
8. Романюк Л.М. Конкурентоспроможність підприємства: Посібник до вивчення дисципліни 8.03050401 - Кіровоград: КНТУ - 2014 - 152 с.
9. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства. - Київ: Знання, 2012. - 276 с.
10. Потенціал підприємства: формування та використання : підруч. / Н.В.Касьянова, Д. В. Солоха, В. В. Морева та ін. - Харків: Цифрова типографія, 2012. - 257 с
11. Кошелупов І. Ф. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. Одеса: ОДЕУ, 2009. 152 с.
12. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,55 бала
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала

	<ul style="list-style-type: none"> • доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату • усне опитування, тестування, рішення практичних задач • участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання • участь у діловій грі 	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали	
		за кожну правильну відповідь 0,5 бала	
		за кожну правильну відповідь 2 бали	
		за кожну участь 1 бал	
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 «»	за кожне правильно виконане завдання – 5 балів. максимальна оцінка – 15 балів	
	Модульний контроль № 2 «»	за кожне правильно виконане завдання – 5 балів. максимальна оцінка – 15 балів	
Додаткова оцінка	Участь у наукових та міжнародних студентських гостьових лекціях за спеціальністю, створення презентаційних матеріалів тощо.	Звільняється від іспиту	
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Залік	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить в письмовій формі у вигляді відповіді на завдання білету.	30 балів	
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка / запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обгрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосуються дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналізможливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових	Задовільно / Зараховано (E)

	положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	навчальної програми з дисципліни	
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не представляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i>